

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/15/2019
Identifikačné číslo spisu: 1016201315
Dátum vydania rozhodnutia: 20.05.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1016201315.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Violy Takáčovej, PhD., v právnej veci žalobcu: C. C. C., bytom U., zastúpeného: STEINER & ASSOCIATES s.r.o. so sídlom Moyzesova 46, Košice proti žalovanej: Sociálna poisťovňa - ústredie, so sídlom Ulica 29. augusta 8-10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 33804-2/2016-BA zo dňa 11.5.2016, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Sa/12/2016-52 zo dňa 5. decembra 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Sa/12/2016-52 zo dňa 5. decembra 2018 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred krajským súdom

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd alebo správny súd“) napadnutým rozsudkom č. k. 4Sa/12/2016-52 zo dňa 5. decembra 2018 podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 33804-2/2016-BA zo dňa 11.5.2016 žiadajúc správny súd, aby uvedené rozhodnutie žalovanej zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Žalobcovi právo na náhradu trov konania nepriznal.

2.1. Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva, že krajský súd z predloženého administratívneho spisu zistil, že žalobca sa žalobou domáhal preskúmania a zrušenia rozhodnutia žalovanej č. 33804-2/2016-BA zo dňa 11.5.2016, ktorým žalovaná podľa § 179 ods. 1 písm. b), § 210 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení platnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia (ďalej len zákon o „zákon o sociálnom poistení“) vo vzťahu k prvostupňovému rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, pobočky

Bratislava číslo: 700-0210818416-GC04/16 z 28.1.2016 uznal námietku premlčania práva predpísať penále, ktoré sa viaže na poistné a príspevky za obdobie august 2004 až december 2004, január 2005 až apríl 2005 a toto prvostupňové rozhodnutie zmenil tak, že penále predpísal len za obdobie od mája 2005 až december 2008 v celkovej sume 1 996,44 eur. Svoje rozhodnutie vo vzťahu k predpísanému penále zdôvodnil tým, že dlžné poistné za obdobie od mája 2005 do decembra 2008 nebolo vcelku zaplatené do 30.4.2010, z ktorého dôvodu nemohol žalobcovi odpustiť s poukazom na § 293bl ods. 1 zákona o sociálnom poistení predpísané penále.

2.2. Žalobca v žalobe tvrdil, že: a) poistné za obdobie august 2004 až august 2005 uhradil 31.12.2010, 28.2.2010, 31.3.2010 a 30.4.2010 v celkovej výške 502,04 eur. Nesúhlasil s právnym názorom žalovanej, prezentovaný v napadnutom rozhodnutí, podľa ktorého aplikácia § 293bl ods. 1 zákona o sociálnom poistení vyžaduje zaplatenie celého dlžného poistného za obdobie pred 1.1.2010 a to k 30.4.2010; b) dlžné poistné na invalidné poistenie za máj 2005 - december 2008 predstavuje sumu 475,52 eur, pričom predpísané penále z neuhradeného poistného na invalidné poistenie predstavuje sumu 728,50 eur, v čom vidí rozpor s § 240 ods. 2 zákona o sociálnom poistení.

2.3. Žalovaná vo vyjadrení k žalobe žiadala žalobu zamietnuť. Poukázala na to, že predpokladom aplikácie § 293bl ods. 1 zákona o sociálnom poistení je úhrada všetkých súm poistného za obdobie do 1.1.2010 a to najneskôr do 30.4.2010, pričom tento zákonný predpoklad v prejednávanej veci splnený nebol, ako to je zjavné z prílohy prvostupňového rozhodnutia, považujúc ňou prezentovaný výklad tohto zákonného ustanovenia v súlade s jeho účelom, majú za to, že výraz „poistné“ je legislatívnou skratkou pre poistné na nemocenské, starobné, invalidné, úrazové, garančné poistenie, na poistenie v nezamestnanosti a do rezervného fondu solidarity tak, ako to vyplýva z § 129 ods. 1 zákona o sociálnom poistení.

2.4. Správny súd sa súčasne oboznámil s obsahom prvostupňového rozhodnutia pobočky žalovanej číslo: 700-0210818416-GC04/16 z 28.1.2016, ktorým správny orgán prvého stupňa žalobcovi predpísal penále za obdobie od augusta 2004 do decembra 2008 v celkovej výške 2 387,53 eur, s obsahom odvolania z 25.2.2016 podaného žalobcom, v ktorom žalobca namieta premlčanie, ako aj nováciu jeho záväzku - dlhu na poistnom v zmysle uznania dlhu vo výške 2 259,07 eur, s uznaním dlhu zo 16.1.2010, podľa ktorého žalobca uznal svoj dlh voči žalovanej vo výške celkom 2 259,07 eur, ktorý sa zaviazal zaplatiť v 18 splátkach po 125,51 eur mesačne, splatných od 1.2.2010 do 1.7.2011.

3. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách zákona č. 461/2003 Z. z. citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 293bl ods. 1, § 129 ods. 1, postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej v tretej hlave tretej časti Správneho súdneho poriadku, upravujúcej správnu žalobu v sociálnych veciach, citujúc právnu úpravu v § 190 SSP a dospel k záveru o nedôvodnosti podanej žaloby.

4. Správny súd k žalobnému bodu, v ktorom žalobca namieta správnosť právneho názoru žalovanej, v zmysle ktorého aplikácia § 293bl ods. 1 zákona o sociálnom poistení vyžaduje zaplatenie celého dlžného poistného za obdobie pred 1.1.2010 a to k 30.4.2010 konštatoval, že zo znenia § 293bl ods. 1 zákona o sociálnom poistení (ktorý bol zavedený zák. č. 572/2009 Z. z.) je zjavné, že jeho účelom bolo, aby na strane jeden došlo k vyrovnaniu všetkých nespĺnených a splatných peňažných záväzkov poistencov (za obdobie pred 1. januárom 2010), teda splatných pohľadávok žalovanej voči jej poistencom a to najneskôr do 30. apríla 2010, čím by sa zlepšila finančná situácia v jednotlivých fondoch žalovanej. Na strane druhej aby boli poistenci, voči ktorým má žalovaná nespĺnené pohľadávky, motivovaní svoje podlžnosti splniť v stanovenej lehote (do 30.4.2010) a to tým, že žalovaná nepredpíše, alebo odpustí povinnosť zaplatiť už predpísané penále, ktoré sa viaže na dlžné poistné. Správny súd uviedol, že k 16.1.2010 dlhoval žalobca žalovanej na nezaplatenom poistnom 2 259,07 eur, ako to je zjavné z uznania dlhu žalobcom zo 16.1.2010. Žalobca sám uviedol, že k 30.4.2010 zaplatil žalovanej iba 502,04 eur, teda nie celé dlžné poistné vyčíslené vo výške 2 259,07 eur. Ďalej správny súd poukázal na to, že uznanie dlhu zo 16.1.2010 (v zmysle § 558 Občianskeho zákonníka) nie je nováciou záväzku (§ 570 Občianskeho zákonníka), ako to žalobca prezentoval vo svojom odvolaní z 25.2.2016 voči prvostupňovému rozhodnutiu pobočky žalovanej z 28.1.2016. Správny súd uvedenú námietku žalobcu nepovažoval za dôvodnú.

5. Správny súd vyhodnotil ako nedôvodnú aj námietku, ktorou žalobca namietal postup žalovanej v rozpore s § 240 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, keďže dlžné poistné na invalidné poistenie za máj 2005 - december 2008 predstavuje sumu 475,52 eur, pričom predpísané penále z neuhradeného poistného na invalidné poistenie predstavuje sumu 728,50 eur. K uvedenému žalobnému bodu správny súd uviedol, že považuje za správnu argumentáciu žalovanej uvedenú v jej vyjadrení k žalobe, v zmysle ktorej pod pojmom „poistné“ zákon o sociálnom poistení rozumie sumu poistného na nemocenské poistenie, sumu poistného na starobné poistenie, sumu poistného na invalidné poistenie, sumu poistného na úrazové poistenie, sumu poistného na garančné poistenie, sumu poistného na poistenie v nezamestnanosti a sumu poistného do rezervného fondu solidarity (§ 129 ods. 1 zákona o sociálnom poistení). Krajský súd konštatoval, že ak teda zákonodarca v § 293bl ods. 1 zákona o sociálnom poistení použil výraz „poistné“, mal tým zjavne na mysli všetky sumy všetkých poistných odvodov v ich súčte. Teda nie je možné predpísané penále 1 996,44 eur (v zmysle napadnutého rozhodnutia) rozčleňovať podľa druhu jednotlivých poistných odvodov (v danom prípade s poukazom na za dlžné poistné na invalidné poistenie) a z takéhoto rozčlenenia vyvodzovať rozpor s § 240 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, ako sa domnieva žalobca v podanej žalobe.

6. Správny súd z dôvodu, že žalobcom prezentované žalobné body nevyhodnotil ako dôvodné, žalobu zamietol.

7. O práve na náhradu trov konania správny súd rozhodol podľa ust. § 167 SSP s poukazom na výsledok konania. Žalobcovi právo na náhradu trov konania nepriznal, pretože v konaní bol neúspešný.

II.

Kasačná sťažnosť žalobcu proti rozsudku krajského súdu

8. Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť. V dôvodoch kasačnej sťažnosti žalobca namietal, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP), nesprávnym procesným postupom krajský súd znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 440 ods. 1 písm. f/ SSP), krajský súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu (§ 440 ods. 1 písm. h/ SSP). Navrhoval, aby najvyšší súd rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Sa/12/2016-52 zo dňa 5. decembra 2018 zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného č. 33804-2/2016-BA zo dňa 11.5.2016 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie. Žiadal priznať náhradu trov konania v celom rozsahu.

9.1. V úvode kasačnej sťažnosti žalobca poukázal na skutkové zistenia daného prípadu. Žalobca nesúhlasil s argumentáciou krajského súdu vo vzťahu posúdenia právnej úpravy ustanovenej v § 293bl ods. 1 zákona o sociálnom poistení, majúc za to, že krajský súd nesprávne vyložil účel a znenie ustanovenia § 293bl ods. 1 zákona o sociálnom poistení, kedy za podmienku jeho aplikácie považoval vyrovnanie všetkých nespĺnených a splatných peňažných záväzkov t. j. vyložil dané ustanovenie v rozpore s judikatúrou Najvyššieho súdu SR. Vytýkal krajskému súdu, že považoval za zákonné rozhodnutie žalovaného, hoci žalovaný neaplikoval správnu právnu normu (t. j. § 293bl ods. 1 zákona o sociálnom poistení) na predmetný prípad a to najmä vo vzťahu k otázke neexistencie splatného dlhu žalobcu, ktorý v zmysle dokumentu (uznanie dlhu) a tam uvedeného splátkového kalendára nebol do 30. 4. 2010 splatný. Ďalej vytýkal krajskému súdu, že sa odchýlil od svojej rozhodovacej praxe zaužívaného právneho posúdenia obdobných prípadov, kedy v obdobnom konaní (dokonca s totožnými účastníkmi konania) rozhodol úplne rozdielne. K argumentácii krajského súdu, že pre aplikáciu ustanovenia § 293bl ods. 1 zákona o sociálnom poistení je potrebné, aby dlžník vyrovnal všetky nespĺnené a splatné peňažné záväzky žalobca uviedol, že takýto výklad uvedeného ustanovenia nekorešponduje s ustálenou judikatúrou a ani výkladom príslušného ustanovenia samotným krajským súdom v jeho rozhodovacej činnosti. V danej súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Sžo 54/2013 zo dňa 25. 2. 2015, ktorého právny záver citoval: „v kontexte s § 139 ods. 1 a 2 je potom podľa názoru odvolacieho súdu potrebné vykladať a aj ustanovenie § 293bl ods. 1 zákona tak, že za obdobie pred 1.

januárom 2010 sa považujú jednotlivé kalendárne mesiace pred 1. januárom 2010. Úmyslom zákonodarcu pri prijímaní ustanovenia § 293bl ods. 1 zákona nebolo predpisovať penále za všetky kalendárne mesiace pred 1. januárom 2010, za ktoré boli poistné a príspevky odvedené oneskorene alebo v nižšej sume, naopak jeho úmyslom bolo dosiahnuť zaplatenie dlžného poistného čo i len v časti bez potreby následnej penalizácie oneskorených platieb po dátume splatnosti. Ak teda žalobca poistné za jednotlivé kalendárne mesiace január 2007 až december 2008 zaplatil oneskorovanie, ale v lehote ustanovenej v § 293bl ods. 1 zákona, potom je právne nevýznamné, či za ďalšie kalendárne mesiace žalobca odvedol poistné a príspevky (máj až august 2008, október až december 2009) oneskorene. V danej súvislosti súčasne žalobca poukázal na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6S 327/2016 zo dňa 13. júla 2017, ktorého predmetom bola takmer totožná vec (krajský súd posudzoval rozhodnutie žalovaného - vyrubenie penále za nevyplatené poistné, išlo o rovnakých účastníkov konania, akurát s iným rokom nezaplatených poistných plnení), citujúc právny záver posudzovania výkladu ustanovenia § 293bl ods. 1 zákona o sociálnom poistení.

9.2. Ďalej žalobca poukázal na to, že zo znenia ustanovenia § 293bl ods. 1 zákona o sociálnom poistení nevyplýva taký výklad tohto ustanovenia, aký zaujal krajský súd v tejto veci t. j., že pre možnosť aplikácie § 293bl ods. 1 musia byť vyrovnané všetky nesplatené a splatné peňažné záväzky, keď takýto výklad nekorešponduje s metódami výkladu právnych noriem, pričom ide tiež o zjavný odklon od rozhodovacej praxe a to tak vyššej súdnej autority ako i samotného Krajského súdu v Bratislave, poukazom opätovne na to, že krajský súd sa v napadnutom rozsudku úplne odklonil od svojho skoršieho rozhodnutia a pritom ide o skutkovo takmer totožné prípady. Žalobca vyslovil názor, že správny výklad ustanovenia § 293bl ods. 1 zákona o sociálnom poistení má byť taký, že v prípade nesplatenia všetkých záväzkov na poistnom do 30. 4. 2010, sa môžu uložiť penále z tých nesplatených záväzkov, ktoré ku dňa 30. 4. 2010 neboli uhradené t. j. nie z celej dlžnej sumy. Tvrdil, že do 30. 4. 2010 uhradil sumu dlžného poistného vo výške 502, 04 euro za obdobie rokov 2005-2006 t. j. vyčíslené penále mali po uplatnení generálneho pardonu zahŕňať penále aj zo zaplatených súm do 30. 4. 2010.

9.3. Žalobca nesúhlasil ani s argumentáciou krajského súdu vo vzťahu k otázke neexistencie splatného dlhu žalobcu, ktorý zmysle dokumentu - uznanie dlhu, a tam uvedeného splátkového kalendára, nebol do 30. 4. 2010 splatný. Za nesprávne právne posúdenie veci žalobca považoval aj tvrdenie krajského súdu uvedené v bode 6 napadnutého rozsudku, že uznanie dlhu zo 16. 1. 2010 v zmysle § 558 Občianskeho zákonníka nie je nováciou záväzku § 570 v Občianskom zákonníku ako to žalobca prezentoval vo svojom odvolaní z 25. 2. 2016 voči prvostupňovému rozhodnutiu pobočky žalovanej. Žalobca poukázal na to, že tento dokument - uznanie dlhu podľa § 558 OZ mu bol žalovaným zaslaný spolu s rozhodnutím o odmietnutí splátkového kalendára podľa § 146 zákona o sociálnom poistení, avšak tiež spolu so sprievodným listom žalovaného označeným ako „splátkový kalendár“. Žalobca mal za to, že zaslaním uznania dlhu podľa Občianskeho zákonníka, obsahujúceho dohodu o splátkach dlhu, došlo k zmene záväzku, t.j. odloženie splatnosti dlhu, čo vyplýva aj zo sprievodného listu žalovaného, kde uviedol, že v prípade nedodržania termínu a výšky splátky podľa uznania dlhu, stáva sa splatnou celá dlžná suma. Žalobca dôvodil, že kým v praxi nie je sporné to, že uznanie dlhu v zmysle § 558 OZ môže byť jednostranným úkonom dlžníka, dohoda o splácaní dlhu v splátkach nikdy nemôže mať jednostranný charakter, keďže žiaden dlžník len tak samovoľne nemôže zmeniť podmietky splatnosti svojho dlhu, vždy ide o dvojstranný právny úkon medzi veriteľom a dlžníkom. Zdôraznil, že zo znenia tohto dokumentu v spojitosti so sprievodným listom, ktorý zaslal žalovaný z vlastnej vôle jednoznačne vyplýva, že obsahuje dva právne úkony - v bodoch I. a II. ide o uznanie dlhu dlžníka a zároveň v bode III. ide o dohodu o splácaní dlhu. Práve dohodou o splácaní dlhu sa odložila splatnosť žalobcovho dlhu a tým došlo k tzv. novácii záväzku. V danej súvislosti žalobca poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33 Odo 399/2005 zo dňa 13. decembra 2006, ktorého právny záver citoval. Zdôraznil, že novácia záväzku má za následok odklad splatnosti dlhu žalobcu, ktoré skutočnosti majú kľúčový význam práve pri aplikácii ustanovenia § 293bl ods. 1 zákona o sociálnom poistení na prejednávany prípad. Tvrdil, že nakoľko uznaním dlhu a uzatvorením dohody o splátkach dlžnej sumy došlo k odkladu splatnosti dlžnej sumy, na žalobcu sa malo hľadieť tak, akoby mal ku dňu 30. 4. 2010 uhradené všetky svoje dlhy, nakoľko nebol s ich úhradou po splatnosti, a teda nakoľko mal dlžník uhradené k 30. 4. 2010 všetky splatné dlhy na poistnom, žalovaný bol povinný v žalobcovom prípade aplikovať ustanovenie § 293bl ods. 1 zákona o sociálnom poistení a neuložiť mu žiadne penále. Doplnil, že svoj dlh na poistnom podľa splátkového kalendára uhradil celý a to riadne a včas, čo potvrdil aj

samotný žalovaný vo svojich podaniach v predmetnej veci.

9.4. Žalobca za nesprávne právne posúdenie krajským súdom považoval aj to, že krajský súd sa v bode 7 napadnutého rozsudku stotožnil s argumentáciou žalovaného, podľa ktorej je slovko poistné potrebné vykladať vo vzťahu k všetkým plneniam spoločne a tak nie je možné na prejednávany prípad aplikovať ustanovenie § 240 ods. 2 zákona o sociálnom poistení. Vyslovil názor, že slovko poistné je nutné vykladať osobitne vo vzťahu k jednotlivým plneniam t. j. poistné na nemocenské poistenie, poistné na starobné poistenie, poistné na invalidné poistenie a podobne. Každé poistné sa hradí na iný účel - iný účel má starobné poistenie, iný invalidné poistenie a iný nemocenské poistenie, preto má žalobca za to, že určenú výšku odvodov poistného ako i predpísaného penále je nutné posudzovať pre každý odvod poistného osobitne. V danej súvislosti poukázal na to, že výška dlžného poistného žalobcu na invalidné poistné bola 475 eur, pričom žalovaným vyrubené penále za nedoplatok na invalidnom poistnom predstavuje sumu 728,50 eur, ide tak o rozpor s ustanovením § 240 ods. 2 zákona o sociálnom poistení.

9.5. Žalobca tiež namietal, že krajský súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Vytýkal Krajskému súdu, že v napadnutom rozsudku nedostatočne odôvodnil svoje právne závery, pričom sa nevyjadril k najpodstatnejším tvrdeniam žalobcu uvedených v žalobe, resp. sa s nimi vysporiadal tak, že sa nedá vyvodiť, prečo odmietol názor žalobcu a prečo sa priklonil k názoru žalovaného. Žalobca napadnutý rozsudok krajského súdu považoval za formalistický a arbitrárny, v ktorej súvislosti poukázal na nález Ústavného súdu SR I. ÚS 117/07. Žalobca najmä namietal, že krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku nedal dostatočnú odpoveď na otázky nastolené žalobcom v žalobe vo vzťahu k aplikácii § 293bl ods. 1 zákona o sociálnom poistení na žalobcov prípad; nevysporiadal sa žiadnym spôsobom s rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Sžo/54/2013 zo dňa 25. 2. 2015. Porušenie svojho práva na spravodlivý proces žalobca videl aj v tom, že krajský súd neaplikoval závery, ktoré aplikoval v skôr rozhodnutej takmer právne totožnej veci v konaní pred KS Bratislave sp. zn. 6S 327/2016. V danej súvislosti poukázal na uznesenie Ústavného súdu IV. ÚS 499/2011, ktorého právny záver citoval.

III.

Vyjadrenie žalovanej ku kasačnej sťažnosti žalobcu

10. Žalovaná sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu vyjadrila tak, že navrhovala, aby najvyšší súd kasačnú sťažnosť žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Sa/12/2016-52 zo dňa 5. decembra 2018 zamietol.

11.1. V dôvodoch vyjadrenia žalovaná nesúhlasila s námietkami žalobcu, ktorými namietal nesprávnosť a nezákonnosť napadnutého rozhodnutia správneho súdu. Žalovaná uviedla, že žalobca v kasačnej sťažnosti neuviedol také námietky k správnosti preskúmaného rozhodnutia ani právne relevantné dôvody, ktoré by odôvodňovali zmenu alebo zrušenie rozhodnutia Sociálnej poisťovne ústredie č. 33804 - 2/2018-BA zo dňa 11. mája 2016. Poukázala na to, že vo svojom rozhodnutí, ako aj v písomnom vyjadrení zo dňa 30. septembra 2016 k žalobe, ktorého sa naďalej pridrižiava, podrobne objasnila skutkový a právny dôvod predpísania penále žalobcovi ako samostatne zárobkovo činnéj osobe za obdobie august 2004 až december 2008, v celkovej sume 2387, 53 eur. Trvala na tom, že penále za sporné obdobie bolo predpísané v súlade so zákonom č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení. Opätovne poukázala na to, že základnou podmienkou pre odpustenie povinnosti zaplatiť penále podľa § 293bl zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 572/2009 Z. z. je uhradenie všetkých dlžných súm poistného a príspevkov za obdobie pred 1. januárom 2010 najneskôr do 30. apríla 2010. Poukázala tiež na to, že na problematiku výkladu § 293 bl ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 572/2009 Z. z. nie je v rozhodovacej praxi súdov jednoznačný názor, doplniac, že žiadny rozsudok Najvyššieho súdu SR, ktorý by zjednotil výklad a aplikáciu § 293bl ods. 1 tohto zákona, nebol v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky zverejnený.

11.2. Žalovaná poukazom na nález Ústavného súdu IV. ÚS 92/2012 zo dňa 10. mája 2012, ako aj sp. zn. III. ÚS 341/2007 z 1. 7. 2008 uviedla, že najvhodnejším spôsobom ako skúmať zmysel a účel ustanovenia § 293bl ods. 1 tohto zákona je zistiť, aký bol úmysel zákonodarcu pri jeho prijímaní.

Vyslovila názor, že úmysel zákonodarcu je jednoznačne zrejmy zo spoločnej správy výborov Národnej rady Slovenskej republiky č. 1830/2009 (1275a) zo dňa 1. decembra 2009, na ktorú upozornila aj vo vyjadrení k žalobe. Uviedla, že z uvedenej správy jednoznačne vyplýva, že predpokladom odpustenia penále, resp. nepredpísania penále je zaplatenie všetkých dlžných súm poistného a príspevkov za celé obdobie poistného (od roku 1993 do 31. decembra 2009) do 30. apríla 2004. Na podporu svojho právneho názoru poukázala na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 20S/52/2015 zo dňa 17. mája 2016, ktorého právny názor citovala. Ďalej žalovaná poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu 4 Sžo/51/2016 zo dňa 4. októbra 2016, ktorého právny názor tiež citovala. Žalovaná trvala na právnom názore, že pri predpísaní penále za sporné obdobie postupovala v súlade s § 240 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, s poukazom na to, že poistné je legislatívna skratka zavedená v § 129 ods. 1 tohto zákona, ktorá nahrádza pojem poistné na nemocenské poistenie, poistné na starobné poistenie, poistné na invalidné poistenie, poistné na úrazové poistenie, poistné na garančné poistenie, poistné na poistenie v nezamestnanosti a poistné do rezervného fondu solidarity. Tvrdila, že namiesto tohto celého pojmu sa v ďalšom texte zákona o sociálnom poistení používa už len jeho legislatívna skratka, t. j. poistné. Podľa § 240 ods. 2 veta prvá zákona o sociálnom poistení predpísané penále podľa odseku 1 nemôže presiahnuť dlžnú sumu poistného a príspevkov na starobné dôchodkové poistenie. V ustanovení § 240 ods. 1 rovnako, ako aj v ustanovení 240 ods. 2 tohto zákona používa len legislatívna skratka poistné, z čoho je zrejme, že penále sa predpisuje z dlžnej sumy poistného, ktoré zahŕňa, v prípade povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činné osoby, poistné na nemocenské poistenie, na starobné poistenie a invalidné poistenie, poistné do rezervného fondu solidarity. Správnosť aplikácie § 240 ods. 2 tohto zákona sa preto posudzuje v kontrolovanom období vo vzťahu k celej dĺžke sume poistného na nemocenské poistenie, poistného na starobné poistenie, poistného na invalidné poistenie a poistného do rezervného fondu solidarity, ktoré je povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba povinná platiť v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o sociálnom poistení.

11.3. Žalovaná ďalej uviedla, že žalobca v správnej žalobe nenamietal zmenu splatnosti poistného a príspevkov v súvislosti s uznaním dlhu podľa § 558 OZ, a preto sa vo vyjadrení k správnej žalobe s uvedenou námietkou nevysporiadala. Tvrdila, že funkcia uznania dlhu spočíva v tom, že odstraňuje bezprostrednú nutnosť uplatnenia a vymáhania pohľadávky. Dohodou o uznaní dlhu a splácaní pohľadávky v splátkach nedošlo k zmene splatnosti poistného a príspevkov ako sa žalobca mylne domnieva, ale na základe jednostranného právneho úkonu žalobcu v zmysle § 558 OZ sa žalobca zaviazal zaplatiť uznaný dlh v pravidelných mesačných splátkach pod stratou výhody splátok. Vzhľadom na právne inštitúty upravujúce penále a povolenie splátok dlžných súm poistného vyslovila právny názor, že postupovala v súlade so zákonom o sociálnom poistení, ak žalobcovi penále predpísala z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa splatnosti poistného a príspevkov do dňa, keď bola dlžná suma poukázaná na účet Sociálnej poisťovni. Žalovaná v danej súvislosti poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Sžsk/3/2017 zo dňa 26. 9. 2018, ktorého právny záver citovala. Žalovaná ďalej uviedla, že ustanovenie § 240 ods. 1 zákona o sociálnom poistení je kogentným ustanovením, na základe ktorého je prvostupňový orgán povinný penále predpísať, ak si povinná osoba neplní svoje odvodové povinnosti voči Sociálnej poisťovni v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o sociálnom poistení, poukazom na to, že rovnaký právny názor vyslovil aj Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 9Sžsk/3/2017 zo dňa 26. 9. 2008, ako aj v rozsudku sp. zn. 2Sžo/46/2016 zo dňa 25. októbra 2008.

IV.

Konanie pred kasačným súdom

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 11 písm. g) v spojení s § 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 453 ods. 2 SSP), v rozsahu námietok žalobcu uvedených v kasačnej sťažnosti, kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 452 ods. 1 v spojení s ust. § 137 ods. 4 SSP) a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcu je dôvodná.

13. Predmetom prieskumného konania na kasačnom súde bol rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Sa/12/2016-52 zo dňa 5. decembra 2018, ktorým krajský súd podľa § 190 SSP zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 33804-2/2016-BA zo dňa 11.5.2016.

14. V procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozsudku správneho súdu kasačný súd vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich zo spisového materiálu krajského súdu, súčasťou ktorého tvoril administratívny spis žalovaného správneho orgánu, na ktoré poukázal už krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, z ktorých dôvodov ich najvyšší súd neopakuje a súčasne na ne poukazuje.

15. Predmetom preskúmacieho súdneho konania v danej veci bolo rozhodnutie žalovaného správneho orgánu - Sociálnej poisťovne, ústredie č. 33804-2/2016-BA zo dňa 11.5.2016, ktorým žalovaná podľa § 179 ods. 1 písm. b), § 210 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. prvostupňové rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Bratislava číslo: 700-0210818416-GC04/16 z 28.1.2016 zmenila tak, že penále predpísala za obdobie od mája 2005 až decembra 2008 v celkovej sume 1 996,44 eur. Uvedeným prvostupňovým rozhodnutím Sociálna poisťovňa, pobočka Bratislava žalobcovi predpísala penále za obdobie od augusta 2004 do decembra 2008 v celkovej výške 2 387,53 eur.

16. Kasačný súd predovšetkým upriamuje pozornosť na to, že správne súdnictvo v Slovenskej republike vychádza z materiálneho chápania právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy vyžadujúceho, aby verejná správa bola pod kontrolou súdnej moci. Je založené jednak na kontrole verejnej správy, či táto (ne)prekračuje jej zverenú právomoc a jednak poskytuje ochranu subjektívnym právam osôb, do ktorých bolo zasiahnuté alebo zasahované v rozpore so zákonom. Hlavnou úlohou správneho súdnictva je teda ochrana subjektívnych práv a jeho cieľom ochrana práv fyzických a právnických osôb a ich prostredníctvom následne aj ochrana zákonnosti. Správne súdnictvo je neoddeliteľným atribútom právneho štátu zaručujúcim každej osobe či už ide o fyzickú alebo právnickú osobu ochranu práv pred činnosťou orgánov verejnej správy. Dodržiavanie zákonnosti v oblasti výkonnej moci a dôsledná ochrana jednotlivca je jednou z najdôležitejších črt právneho štátu, ktorého koncepcia práva stojí aj na dodržiavaní práva štátnymi orgánmi. Správny súd v správnom súdnictve poskytuje ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom (§ 2 ods. 1 SSP). Konanie pred správnym súdom je jednou zo záruk ochrany základných ľudských práv a slobôd a ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov administratívneho konania (§ 5 ods. 2 SSP). Na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy (§ 135 ods. 1 SSP). Správnou žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy (§ 177 ods. 1 SSP).

17. Kasačný súd dáva tiež do pozornosti, že správny súd nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa tretej hlavy tretej časti Správneho súdneho poriadku (§§ 199 a nasl. SSP) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj s procesnoprávnymi predpismi. V súdnom prieskume zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu v sociálnych veciach správny súd nie je viazaný rozsahom dôvodov uvedených v žalobe, ak žalobca je fyzickou osobou, ktorou namieta nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu tvrdiac, že nezákonným rozhodnutím správneho orgánu a postupom mu predchádzajúcim bol ukrátený na svojich hmotnoprávných alebo procesnoprávných právach. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. Správny súd v konaní súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy teda preskúmava, či orgán štátnej správy konal a rozhodol v súlade so zákonom, či v správnom konaní postupoval v súčinnosti s účastníkom konania, či

sa vysporiadal s jeho námietkami a či na základe skutkových zistení na základe logického a rozumného uváženia ustálil správne svoj právny záver. Povinnosťou súdu v konaní súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu je svoje skutkové zistenia a právne závery v rozhodnutí vo veci samej náležite odôvodniť. V odôvodnení rozsudku správny súd uvedie stručný priebeh administratívneho konania, stručné zhrnutie napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie argumentov žalobcu a vyjadrenia žalovaného, prípadne ďalších účastníkov, osôb zúčastnených na konaní a zainteresovanej verejnosti, posúdenie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Ak správny súd zruší rozhodnutie orgánu verejnej správy a vráti mu vec na ďalšie konanie, je povinný v odôvodnení rozsudku uviesť aj to, ako má orgán verejnej správy vo veci ďalej postupovať. Správny súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Ak sa správny súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozsudku obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu (§ 139 ods. 2, 3 SSP).

18. Kasačný súd zistil, že krajský súd v danej veci v procese súdneho prieskumu zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu náležite nepostupoval v súlade s procesnými pravidlami zákonodarcom nastolenými v prvej a tretej hlave tretej časti Správneho súdneho poriadku.

19. Najvyšší súd po vykonaní súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia žalovanej v spojení s prvostupňovým správnym rozhodnutím a konaní im predchádzajúcich pri aplikácii zákonnej úpravy uvedeného právneho predpisu postupom podľa Správneho súdneho poriadku dospel k záveru, že krajský súd svoju právnu úvahu, na základe ktorej ustálil svoj právny záver o nedôvodnosti žaloby, neodôvodnil v dostatočnom rozsahu, majúce za následok nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok dôvodov.

V.

Právne posúdenie kasačným súdom

20. Podľa čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

21. Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

22. Základom interpretácie a aplikácie čl. 1 ods. 1 v súvzťažnosti s čl. 2 ods. 2 ústavy je zabezpečenie materiálneho a nie formálneho právneho štátu. Základnou premisou materiálneho právneho štátu sa prezentuje všeobecná záväznosť práva pre všetkých. To znamená, že štátne orgány, orgány územnej samosprávy, právnické osoby s právomocou rozhodovania o právach a povinnostiach, ako aj každý jednotlivec musí konať tak, ako určuje právny poriadok.

23. Podstata základného práva na súdnu a inú právnu ochranu plynúca z čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky je založená na tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na nezávislom a nestrannom súde. Tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy vykonáva.

24. Povinnosť správneho súdu svoje rozhodnutia riadne odôvodniť zákonom predpokladaným spôsobom plynúcim z § 139 ods. 2 a 3 SSP predstavuje súčasť práva na spravodlivý proces.

25. Výklad a aplikácia zákonov je výlučným právom všeobecných súdov, pričom tento výklad nesmie byť arbitrárny a musí byť náležite odôvodnený. V tomto zmysle, rovnako aj každé rozhodnutie súdu musí byť odôvodnené a musí byť z neho dostatočne zrejmé, na základe čoho súd dospel ku konkrétnym záverom tvoriacim základnú obsahovú štruktúru odôvodnenia rozhodnutia.

26. Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

27. Z citovanej právnej úpravy ústavy vyplýva, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Pozitivistický právny prístup k aplikácii zákonov je preto v činnosti štátnych orgánov modifikovaný ústavne konformným výkladom, ktorý v závislosti od ústavou chránených hodnôt pôsobí reštriktívne alebo extenzívne na dikciu zákonných pojmov. Obsah zákonnej právnej normy nemôže byť interpretovaný izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je podmienkou zákonnosti rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu. Mocenské orgány štátu realizujú svoju rozhodovaciu právomoc sú pri výkone svojej moci povinné postupovať v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy, s prihliadnutím na to, že súčasne sú viazané aj právnou úpravou obsiahnutou v medzinárodných zmluvách, ktorými je Slovenská republika viazaná (čl. 7 Ústavy SR) a po vstupe Slovenskej republiky do Európskeho spoločenstva, Európskej únie postupovať tiež v súlade s právne záväznými predpismi Európskeho spoločenstva, Európskej únie.

28. V danej súvislosti kasačný súd dáva tiež do pozornosti rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 341/07, v ktorom ústavný súd uvádza: „Ústavný súd SR už v rámci svojej rozhodovacej činnosti konštatoval, že nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov zahŕňajúcej aplikáciu abstraktných právnych noriem na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu. Ide vždy o metodologický postup, v rámci ktorého nemá žiadna z výkladových metód absolútnu prednosť, pričom jednotlivé uplatnené metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálne zdôvodnenému vysvetleniu textu právneho predpisu. Pri výklade a aplikácii ustanovení právnych predpisov je nepochybne treba vychádzať najprv z ich doslovného znenia. Súd však nie je doslovným znením zákonného ustanovenia viazaný absolútne. Môže, ba dokonca sa musí od neho (od doslovného znenia právneho textu) odchyliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 ústavy). Samozrejme, že sa v takýchto prípadoch musí zároveň vyvarovať svojvôle (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii. V prípadoch nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu (umožňujúceho napr. viac verzií interpretácie) alebo v prípade rozporu tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybnosti, možno uprednostniť výklad e ratione legis pred doslovným gramatickým (jazykovým) výkladom. Viazanosť štátnych orgánov zákonom v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy totiž neznamená výlučnú a bezpodmienečnú nevyhnutnosť doslovného gramatického výkladu aplikovaných zákonných ustanovení. Ustanovenie čl. 2 ods. 2 ústavy nepredstavuje iba viazanosť štátnych orgánov textom, ale aj zmyslom a účelom zákona“.

29. Podľa § 139 ods. 2, 3 SSP v odôvodnení rozsudku správny súd uvedie stručný priebeh administratívneho konania, stručné zhrnutie napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie argumentov žalobcu a vyjadrenia žalovaného, prípadne ďalších účastníkov, osôb zúčastnených na konaní a zainteresovanej verejnosti, posúdenie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Ak správny súd zruší rozhodnutie orgánu verejnej správy a vráti mu vec na ďalšie konanie, je povinný v odôvodnení rozsudku uviesť aj to, ako má orgán verejnej správy vo veci ďalej postupovať. Správny súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Ak sa správny súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozsudku obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu.

30. K uvedenému najvyšší súd dáva tiež do pozornosti ustálenú rozhodovaciu prax správnych súdov (napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 8. decembra 2010, sp. zn. 4Sžo/12/2010), podľa ktorej „Z odôvodnenia rozhodnutia všeobecného súdu musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej a preto odňatím možnosti konať pred súdom (denegatio iustitiae) je aj také porušenie práva na spravodlivý proces, kedy v hodnotení skutkových zistení súdom v napadnutom rozhodnutí absentuje určitá časť

skutočností, ktoré vyšli v konaní najavo, ale súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posudzovaných skutočností nezhodnotil a riadne sa s nimi nevysporiadal. Rozhodnutie všeobecného súdu musí obsahovať dostatok skutkových a právnych záverov, pričom tieto závery nesmú byť totiž svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené.“

31. Akýkoľvek nedostatok alebo neadekvátnosť v odôvodnení môže viesť k nezákonnosti rozsudku z formálnych dôvodov.

32. Rovnako najvyšší súd v tejto súvislosti poukazuje aj na Ústavný nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. októbra 2015 sp. zn. II. ÚS 675/2014-40, z ktorého vyplýva, že „súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania, je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (porov. v tomto zmysle IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, IV. ÚS, III. ÚS 32/07), najmä s ustanovením § 157 ods. 2 OSP, v ktorom sú upravené náležitosti odôvodnenia. Povinnosť súdu v rámci riadneho procesného postupu (t. j. v zmysle procesnoprávných predpisov) zistiť správne a v dostatočnom rozsahu skutkový stav v nimi rozhodovanej veci (bez ohľadu na jej prípadnú náročnosť) a s tým spojená povinnosť riadne odôvodniť svoje rozhodnutie, obe vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy, sú jedny zo základných znakov ústavne aprobovaného postupu súdu a ochranou účastníkov konania pred svojvoľou súdu. Súčasťou procesných záruk spravodlivého rozhodnutia, resp. minimálnych garancií procesnej povahy je, ako už bolo uvedené, taktiež právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany ... . Rozhodnutie všeobecného súdu musí obsahovať dostatok skutkových a právnych záverov, pričom tieto závery nesmú byť svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené.“

33. Uvedenou problematikou sa už viackrát zaoberal aj Európsky súd pre ľudské práva, podľa ktorého z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993). Rovnako rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz c. Španielsko z 21. januára 1999).

34. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva a ani Ústavného súdu Slovenskej republiky pritom nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument.

35. Vo svetle vyššie uvedenom, najvyšší súd podrobil prieskumu odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu, pričom dospel k záveru, že z odôvodnenia krajského súdu nie je zjavné jeho vlastné posúdenie, keď z dôvodov uvádzaných krajským súdom v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nevyplýva, na základe akej úvahy ustálil svoj právny záver o zákonnosti preskúmaného rozhodnutia žalovanej, z odôvodnenia rozhodnutia správneho súdu tiež nevyplýva, z akých dôvodov považoval interpretáciu právnej úpravy ustanovenej v § 293bl ods. 1, ako i § 240 ods. 2 zákona o sociálnom poistení zo strany žalovanej vo vzťahu k žalobcovi v súlade so zákonom o sociálnom poistení, v zásade stotožniac sa s právnymi závermi žalovanej bez náležitého zdôvodnenia, pričom nechal bez povšimnutia namietanú argumentáciu žalobcu. Žalobca v žalobe namietal, že Sociálna poisťovňa postupovala v rozpore s ust. § 293bl ods. 1 zákona o sociálnom poistení, nakoľko mu predpísala penále za dlžné poistné, ktoré však bolo uhradené pred 30.4.2010, rozpisom zaplateného poistného. Ďalej v žalobe žalobca namietal, že Sociálna poisťovňa nezohľadnila ust. § 240 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, keď napadnutým rozhodnutím predpísala aj penále za dlžné poistné na invalidné poistenie za obdobie august 2004 až december 2008, čím predpísala vyššie penále, ako je samotná dlžná suma poistného, z ktorého sa penále predpisuje. Žalobca správnosť svojej argumentácie podporil poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Sžo/54/2013 z 25.2.2015. Krajský súd sa s námietkami žalobcu náležite nezaoberal, keď bez ďalšieho zdôvodnenia sa stotožnil s argumentáciou žalovanej a na zásadné otázky vznesené žalobcom

nedal dostatočnú odpoveď.

36. Vychádzajúc z uvedeného vyššie najvyšší súd konštatuje, že odôvodnenie rozsudku krajského súdu je v jeho podstatnej časti nejasné, neurčité a nezrozumiteľné a v neposlednom rade aj nepresvedčivé, ktorá skutočnosť podmieňuje nezákonnosť napadnutého rozsudku krajského súdu pre jeho nepreskúmateľnosť z dôvodu nedostatku odôvodnenia.

37. Vzhľadom k uvedenému najvyšší súd dospel k záveru, že odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu v preskúmvanej veci je jednostranné a formalistické, a teda ako zjavne nezdôvodnené a tým aj nesúladne s právami v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

38. Vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti, najvyšší súd námietky žalobcu uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil ako dôvodné, keďže tieto spochybnili vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu. Z týchto dôvodov najvyšší súd podľa § 462 ods. 1 v spojení s § 440 ods. 1 písm. f/ SSP rozhodnutie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

39. V ďalšom konaní bude povinnosťou krajského súdu opätovne sa vecou dôsledne zaoberať, vyjadriť sa k zásadným otázkam vzťahujúcim sa na prejednávanú vec, posúdiť zákonnosť rozhodnutia a postupu žalovanej v spojení s rozhodnutím a postupom prvostupňového správneho orgánu aj z pohľadu na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Sžo/54/2013 z 25.2.2015, na ktorý poukázal žalobca v žalobe, ako aj pohľadu na rozhodnutie v takmer právne totožnej veci v konaní pred Krajským súdom v Bratislave sp. zn. 6S 327/2016, na ktoré žalobca poukázal v kasačnej sťažnosti a na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, na ktoré poukázala žalovaná vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti žalobcu a vo veci opätovne rozhodne. Svoje rozhodnutie aj riadne a presvedčivo odôvodní. V novom rozhodnutí vo veci samej rozhodne krajský súd aj o nároku na náhradu trov kasačného konania (§ 467 ods. 3 SSP).

40. Toto rozhodnutie prijal kasačný súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.